

EBELUO

Yá pọ́ kú láe bee guu

Ké wà íbelèsè ní Yesudeo, bee mé tò an gbẽe ye fu, ò lápi kẹna lé tékpańgu aa ze gbãa Dii náaikea guu. A m̀è Kilisi z̄o de malaika ò ní ànabiola píi, mé z̄i pọ́ a k̀è gbépii yá musu de an pọ́la píi. Za lápi daaleawa à m̀è Lua azia òlówẽe a né Yesu Kilisi ù (1.1-3). Lápi kpaalea lee pla:

A séia (1.4-10.18) lé Kilisi dea pọ́piia yá booleke. Anabiò ò a deńla adoo (1.1), a de malaikaola loe (1.4-2.18), a de Mozi ní Yozueeola (3.1-4.13). A de luabaakuarńo káau sa'onkiaola (4.14-7.28). A azia kpà sa'obo ù à gà lipãakõawa gbépii, ò bee de sa dasi pọ́ Isailio ò yãala pii (8.1-10.18). A zewẽwẽe wà s̄ Luazi, zé pọ́ sa'oa pãle i e wè yãao. A plaade (10.19-13.17) lé tékpawágu wà ze gbãa Yesu náaikea guu (10.19-39). Wek̄i luabaakuarńo káau luanaaikenaò yá kúu (lee 11). Ale ledawá wà wépe Yesu Kilisiwa, ké wà e íbelésẽawanò f̄ laaàwa (12.1-11). Ledama gbẽzã ò ní gbéò gbaa laaio gbea (12.12-13.19), lápi kẹna f̄kpámá à báaadàngu (13.20-25).

Lua Né de malaikaola

¹ Lua d̄aa ànabiõne yãa dodo dasi, ò aa yáze ò wá deziõne dasi, ² àma àà Né mé yá'òwẽe ḡo gbẽzãe beeo z̄i sa. Népi sabai ò Lua dúnia k̀è, a díle òme a ḡo pọ́pii v̄i. ³ Òme Lua gawi tekea ù, àà kua ù zálala. Òme pọ́pii k̄ua ní a yá'oa gbãao. Gbéò duunawoloa

gbεa à gè z̄l̄ε musu Z̄ɔ̄de ɔplaai. ⁴Lá tó p̄a a blè gb̄ia
de malaikaɔ p̄a, màa aà z̄ɔ̄ deŋla l̄o. ⁵Lua yáε bee
ò malaikaeε yāae?

Ma Nén n ũ, n Maen ma ũ gb̄ã,*
ge máme máɔ de aà Mae ũ,
aàpi iɔ de ma Né ũ.†

⁶Ké Lua tò a yoa mò dún̄ia guu, à mè a malaikaɔ
kúl̄εè píi. ⁷Malaikaɔ yá musu à mè,

i a iwaɔ li íana ũ,
i a z̄ikenap̄iɔ li tévua ũ.‡

⁸Aà Né yá musu s̄o, à mè:
Lua, n̄ȳɔ̄ z̄l̄εa báawa ḡɔ̄piie,
niɔ n kíake lípana k̄ūa yázeɔe ũ.

⁹N ye maak̄eai, n̄ za v̄aik̄eau.
A yáí tò Lua, n Lua, n kpa kpalau,
à p̄ona p̄isima de n gb̄éɔla.§

¹⁰Wa ò l̄o:
Dii, n t̄ɔ̄l̄ε k̄al̄ε as̄in̄iz̄i,
musuá n ɔz̄ik̄eae.

¹¹Amp̄ii aa ḡē, k̄ási n̄ȳɔ̄ kuε.

Aa zik̄ū lán p̄okasawa,

¹²ní n̄ koo lán p̄ewa,

ní n̄ lil̄ε lán p̄okasawa.

Mpi s̄o n̄ȳɔ̄ doū ḡɔ̄piie,

n ḡɔ̄ láaa v̄io.*

¹³A yáε bee ò malaikaeε yāae?

Z̄l̄ε ma ɔplaai

e màò n ib̄eɔ ken̄ε n gbadib̄o ũ.†

* **1:5** Soū 2.7 † **1:5** 2Sam 7.14 ‡ **1:7** Soū 104.4 § **1:9** Soū
45.7-8 * **1:12** Soū 102.25-27 † **1:13** Soū 110.1

14 Malaika ó á zíkennaone nípii, nisína pọ́ Lua ì ní zì dọ́i gbé́ pọ́ aa bọ́ ziaolée.

2

Yesu g̃sa gbēnazina ũ lāwāwa

1 Ayāmeto wà yá pọ́ wá mà kũ ɔplapla, ké wásu zā zéwao yáí. 2 Asa lá ikoyā pọ́ malaika ọ́ ọ́a síanae,* mé wà fiabò gbé́ pọ́ gí mai aa pàaone a zéwa, 3 tó wi suabaa zɔɔpi yáda sao, wá bọe? Suabayāpi bọ́ Dii kííe, ɔ gbé́ pọ́ mà ọ́ a síanapiliwàwēe. 4 Lua suabayāpi seela òlóné yābónsaee ní dabudabu dasi kea ọ́ guu ní a Nisína gba pọ́ a bìilewēe a pọeāwao.

5 I ke malaika ɔ́ Lua dúnia zia pọ́ wálee a yā'ò nàné ní ɔzío. 6 A ku guei wà mē:

Bón gbēnazina ũ ké aà yá ì ɔdngui?

Bón aà ũ ké ní laaidwài?

7 N aà kēsā malaika ọ́ zì gɔɔpla, n aà kpà kpalau ní gawio ní beeeo.

8 N tò pọ́pii misiileè.†

Ké Lua tò pọ́pii misiileè, i a kee to misiileae saio. Tia kéwa, wi e pọ́pii misiileè gíao, 9 wá è Yesu yáe. Lua aà kēsā malaika ọ́ zì gɔɔpla, ké Lua gbēke guu aà ga gbépii gēe ũ, ɔ à aà kpà kpalau ní gawio ní beeeo ga taasi pọ́ a kè yáí.

10 Lá pọ́pii bọ́ Lua kíí mé pọ́pii de aà pọ́ ũ, ké a ye gē ní gbé́ ọ́ a gawi guu dasi a néo ũ, à kũ aà to an Suabanki g̃s wásawasa taasikea guue. 11 Gbé́ pọ́ lé g̃s Lua pọ́ ũ ọ́ ní gbé́ pọ́ lé ní ke Luapi pọ́ ũ ọ́ an de doũe. A yáí tò aà ní sísia a dāuna ọ́ ũ lí aà wí kũo. 12 A mē:

* 2:2 Gal 3.19 † 2:8 Sou 8.4-6

Má n yǎ'o ma dāunaɔne,
 má n táasile kōkāaa guu.‡

13 A mē lɔ:

Má aà náai ví.§

A mē lɔ:

Má ké, ní né pó Lua kpàa.*

14 Lá népiá gbēnazinaɔne, màa aàpi sǒ à gǒ gbēnazina ũ lánwa, ké à ga, i Ibiisi pó í ga gba zé kaale, 15 i gbé pó aale víake gae aa gǒ a zɔɔ ũ e ní wēni léuɔ bo. 16 Siana guu malaikaɔ ò àle ɔdamáo, Ablahaũ buiɔne. 17 A kù aà gǒ lá a dāunaɔwa yápii guue, ké à gǒ Sa'onkia sùuude náaide ũ Lua zǐ guu, i gbéɔ duuna kémá. 18 Lá à taasikè à yǒa fǒ, a fǒ dɔ gbé pó wàle ní yǔɔle.

3

Yesu de Mɔizila

1 Bee yáí ma gbéɔ, á gbé pó Lua á sisi a mɔ aà kíiɔ, à làasooke Yesu pó Lua aà zǐ wá lousisize Sa'onkia ũwa. 2 A náai ví Lua a dílenaε, lá Mɔizi kuò Lua uawa.* 3 Lá uakpana beεε lɔ de uaa, màa Yesu gawi zɔɔ de Mɔizi póa. 4 Ua píi a kpana víε, mé pǒpii Kalenan Lua ũ. 5 Mɔizi náai ví Lua ua zíkεna ũ yá pó a mɔ seela ũ. 6 Kilisi sǒ, uabelepi néε. Luapi a ua nàè aà ɔziε. Wáme wá uapi ũ, tó wá pó pó wá wé dɔi yá kǔa ní sǒo dílea ní pɔnao.

Lua gbéɔ kámabokti

7 A yáí lá Lua Nisína òwa,
 tó a Lua lɔ mà gbã,

‡ 2:12 Sotú 22.23 § 2:13 Isa 8.17 * 2:13 Isa 8.18 * 3:2 Nao 12.7

⁸ ásu swágbāake lá á deziò kè aa ma yõ
gɔɔ pɔ aa bɔ ma kpe guwaiwaiuwao.

⁹ Baa ké aa ma yākeɔ è wè bla,
aa ma yõ we, aa ma gbāa legwà.

¹⁰ Ǿ ma pɔ pà gbépiɔzi,
ma mè aaiò pāalemeɛ gɔɔpiie,
aa ma yá kūao.

¹¹ Ǿ má ò ní maziao ní pɔfɛo ma mè,
aa gē ma kāmabokīuo fá.†

¹² Ma gbéɔ, à laaika á gbēe su àò sò vāi lua-
naaikesai vī e aà ge kēò Lua bēewao. ¹³ Gu pɔ ì dɔ,
i me gbā píi, àò ledakɔwa, ké duuna su á gbēe sāsā
aà swá gbāakūo yái. ¹⁴ Asa Kilisi gbéɔn wá ũ, tó wá
zea gbāa mé wá aà náai vī lá wá vī káauwa e a léwa.

¹⁵ Lá wa òwa,
tó a Lua ɔò mà gbā,
ásu swágbāake lá á deziò kè
gɔɔ pɔ aa bɔ ma kpewao.

¹⁶ Deɔ mé gbé pɔ aa Lua ɔò mà aa bɔ aà kpeɔ ũi,
mé i ke gbé pɔ Mɔzi ní bóle Egipiò bàasio? ¹⁷ Deɔ Lua
pɔ pànzì e wè blai, mé i ke gbé pɔ aa duunakè, an ge
gò kále guwaiwaiuo bàasio? ¹⁸ Deɔ a òné ní aziao aa
gē a kāmabokīuo ni, mé i ke gbé pɔ gī aà yāmaiò
bàasio?‡ ¹⁹ Wá è aai e gèuo an luanaaikesai yái.

4

¹ Lá gēa kāmabokīu lé pɔ Lua gbè gī ku, wà
laaika ké wá gbēe su kuawào. ² Asa wa baona
mà lánwae. Yá pɔ aa màpi i àikenéo, ké aai ma ní

† 3:11 Sou 95.7-11 ‡ 3:18 Nao 14.26-35

luanaaikεaoo yáí. ³ Wá gbé pó wa yápi síò, wi gē kámabokii pó Lua a yá'ò guu à mè: Má ò ní maziao ní pofεo ma mè, aa gē ma kámabokiiuo.*

A yá bee ò, baa ké à a zí mīde za dúniakalegɔɔ, ⁴ asa wà gɔɔ soplade yá'ò guei wà mè, gɔɔ soplade zí Lua kámabò ní zí pó á kèò pii.† ⁵ Wá mà tia à mè, aa gē a kámabokiiuo. ⁶ Lá gbé pó aa baonapi mà káauo i gēuo ké aai sio yáí, ñ a gēa gǔ gbēpāleɔne. ⁷ Ŋ Lua èa gɔɔdile lɔ wí me gbã, asa à gègē a gbεa ñ à Davidi gbà lé a ò lá wa ò tiawa, tó a Lua lɔ mà gbã, ásu swágbāakεo.

⁸ Tó Yozuee gēñno kámabokiiu yāa,‡ dō Lua i gɔɔ pāle yá'o gbezāo. ⁹ A yáí tò kámabokii gǔ Lua gbéɔne. ¹⁰ Asa gbé pó gē Lua kámabokiiu kámabò ní a zioε, lá Lua kámabò ní a zíowa. ¹¹ Lá màae, wà wetā wà gē kámabokiiu, ké wá gbēe su gí Lua yāmai àà fu lánwao yáí. ¹² Lua yá bée mé a gbāa, a lé na de fēnda lekpeplaa. I ní zō à gē nòsekpeau e nisinau, i gē gupεekiiu e bóou, i làasoo ní nòse yáo gwa. ¹³ Lua pɔkεae ulεaèò, a kee kpaàè guio. Lua pó wá wá yáo séle siuè, i pópíi e e a biwà.

Yesu de sa'onkiaɔla

¹⁴ Lá wá Sa'onkia zōo pó luabe kèaa e Lua kiiu ví Lua Né Yesu ũ, wàò zé pó wá sè yá kūa giúgiú. ¹⁵ Asa wá Sa'onkia pó a fō wēnadōwēe wá gbāasaikε guu ví. Wà àà yǔ lánwáwa yápii guu, i duunakεo.

* **4:3** Sou 95.11 † **4:4** Daa 2.2 ‡ **4:8** Iko 31.7, Yoz 22.4

16 Ayāmeto wà sō Lua gbēkēkēnde kpalabaai n sōo dilea, ké aà wá wegwa, i gbēkēkēwēe a gowa.

5

¹ Wī Lua ua sa'onkia píi sé gbé̄o guue, wī aà dile n yākekēna ũ Lua kíi, io mōè n gba, io aà gbagbané n duuna yái. ² A f̄o d̄o n gbé̄ p̄o aa sāsā an dōsaikē guuo, asa aàpi kú n gbāasaikēo sōe. ³ A yái sema aà sa'o azia duuna yá musu, lá ì o gbé̄ kinio p̄o yá musuwa lo.* ⁴ Gbēe lí azia kpa kpalapiuo. Lua mé ì aà kpá lá à Aalona kpàwa.†

⁵ Māa sō Kilisi i azia kpa sa'onkia kpalauo, Lua mé aà kpàu à mē:

Ma Nén n ũ, n Maen ma ũ gbā.‡

⁶ A ò guei lo:

Nyō de sa'ona ũ gowpii

lán Mēkizēdewa.§

⁷ Gōo p̄o Yesu kú dūnia guu, à wabikè n wii gbāao n wé'io,* à kulekè Lua p̄o a f̄o à a si gawae, ò Luapi aà yāmà, ké ì a yá da yái. ⁸ Baa n à luanēkēo, à misiileā Luae dàda a taasikēa guu. ⁹⁻¹⁰ Ké maa p̄eewà à làa, Lua aà kpà Sa'onkia ũ lán Mēkizēdewa, ò à gò suabaa láasai mi ũ gbé̄ p̄o aale a yāmaōne pii.

Laaikaa fuai

¹¹ Yá bee musu wá yāví dasi wà oé, āma a bōolekēa zī'ūe, asa ili yázedō kpaā lo. ¹² A gbé̄ p̄o a gēgēu kéwa, a maa à de yādanēdeō ũe, āma e tia á de wà ea Lua yá p̄o wī dada gbé̄ dafuōne daé loe.

* 5:3 Lev 9.7 † 5:4 Bāa 28.1 ‡ 5:5 Sou 2.7 § 5:6 Sou 110.4

* 5:7 Mat 26.36-46

Ýs mé kōsiánɔ, i ka yōunableao.† ¹³ Asa yōmina piiá nées, i ka guei yázede guuo. ¹⁴ Yōuna sō, gbé kàsaá pò aa dōékèdò pòe. Aa maa dōakōe ní vāio dàda.

6

¹ Ayāmeto wà Kilisi yá sēiaɔ kpa saalo, wí gé ae e wà gō gbé kàsaao ũ. I ke wá ea mikēa yá gianawa ge luanaaikēa daale ɔ no ² ge da'ile yādadaa ge ɔnaama ge geɔ vua ge zia yákpalekēa. ³ Wà yá beɔ kpa saalo, wí gé ae, tó Lua wèi. ⁴ Asa tó gbé wé kè à Lua gba è, mé à baa è Lua Nisina guu, ⁵ tó à Lua yá ní dúnia pò lé mó gbāao ìe à a na dè, ⁶ tó à gbàsa fù, a zé kú à ea nòselile ɔo, asa àle Lua Né páliwa azia ɔe, àle widawà gupuaue. ⁷ Tó lou lé ma tɔlewa m̀ɔm̀ɔ, àle m̀se e, mé à pò pò àikè sèswanaɔne b̀le, Lua ì báaadau. ⁸ Tó le ní leaao ì ɔle sō, a giae, a zà ní lekeaeoo.* A midē ní téoe.

⁹ Apio sō ma gbé yenzideɔ, baa ké wá ò màa, wá dō ké á kua de beea, á kú suabaze guu. ¹⁰ Lua ì yáke a zéwa, á yákeɔ ní á yeaàzio a sãàguo, asa a dɔnlekè àà gbéɔne, mé ále ke e tia. ¹¹ Wá ye á baade àò àiaví màa e a léwa, ké ásu seake pò pò á wé dɔi yá musuo. ¹² Asu tó á me ke kpèleo. A gbé pò aale Lua náaikē ní menao aale pò pò Lua a legbè ɔo ɔlesé.

Lé pò Lua gbè sea v̄io

¹³ Gɔɔ pò Lua lé legbè Ablahaũe, lá gbèe ku deaàla aà legbè ní aà tóo, a yáí a gbè ní azia tóo, ¹⁴ a òè faaisai à mè á báaadaaàgu, í to aà bui kó.†

† 5:12 1Kln 3.2 * 6:8 Daa 3.17-18 † 6:14 Daa 22.16-17

15 Ablahaũ menakè, ẽ à pò pò Lua a legbè è. 16 Wì legbè ní gbé pò deńla tóoe. Legbèa mé ì to wà yá síana dõ, mé ì lekpaabooané. 17 Ké Lua ye ɔbo gbé pò a legbèa a gõ ní pò unctione wásawasa a lé lilea vío, ẽ a ò ní aziao. 18 Beewa yá mèn pla ku a lilea vío, Lua a fõ esto a musuo. Yápiò lé wá gbé pò wa naaàziò gba sò maamaae wàò yá pò wá wé doi kũa seasai. 19 Bee ẽ wá wé doi wá wēnidɔbo ũ. A náai ví mé a gbãa, ì zwãa pò daa Lua kpéu‡ baaviwanɔ, 20 gu pò Yesu dɔaa gèuwèe à gò Sa'onkia ũ e gɔɔpii lán Mekizedeewa.

7

Sa'onkia Mekizede

1 Mekizede pi de yãa Salema kía, Lua Musude sa'ona ũe. Gɔɔ pò Ablahaũ ziblè kíaɔwa, àle su, ẽ Mekizede gè daaàle, à báaadãaagu.* 2 Ablahaũ àizee pò àle suò pii kwide kpàwà. Mekizede tó bee mè yãmaa kía. Bee gbea Salema kía bee mè, aafia kía. 3 A de ní dao ní deziò vío, aà wēni daalea ge midèa vío. A bò lán Lua Nèwae, sa'onan aà ũ gɔɔpii. 4 A gwa lá a zɔɔ. Wá dezi káau Ablahaũ àizee pò a sèle zì guu kwide kpàwà. 5 Mɔizi ikoyã díle Levii bui pò de sa'ona unctione aa pò kwide sí ní Isaili deeɔwa,† baa ní ní Ablahaũ buikèo. 6 Mekizedeá Levii bui no. N beeo à Ablahaũ pò kwide sí à samaa'ò Ablahaũ pò Lua legbèe. 7 Seasai gbé pò samaa'ò gbé zɔɔ de gbé pò à samaa'òelae. 8 Sa'ona pò aai pò kwide sipiá gbé pò ì gaone. Mekizede sò, gbé pò wà mè ìo ku gɔɔpiin aà ũ. 9-10 Gɔɔ pò Mekizede

‡ 6:19 Lev 16.2 * 7:1 Daa 14.17-20 † 7:5 Nao 18.21

gè dà Ablahaũle, wi Levii i yāao, a ku a dezi mae Ablahaũ pleue. Ayāmeto wa f̄o se, ḡoo p̄o Ablahaũ p̄o kwidēpi kpà, Levii bui p̄o w̄i p̄o kwidē kpámáa mé kpà.

¹¹ Levii bui sa'onapio mé M̄oizi ikoyā z̄ina ũ. Tó aa f̄o to gb̄é̄o ḡo wásawasa, an bàa ào kú ní sa'on páleo lán M̄ekizεδεwa be? Mé i ke Aalona bui bàasio. ¹² Tó sa'onao lile, sema ikoyā lile. ¹³ Gb̄é̄ p̄o wà yá beēo ò aà yá musuá Isaili bui p̄o a gb̄ēe i sa'oz̄i ke yāaoe. ¹⁴ Asa wá d̄o s̄ásā ké wá Dii b̄o Yuda bui guue. Wi ma M̄oizi sa'oyā'ò buipi musuo. ¹⁵ Yá p̄o yápi zu'òn ke: Sa'on pále b̄o lán M̄ekizεδεwae. ¹⁶ Aà dileaá ikoyā ge buikēyā no. Aà wēni láasai gb̄aa yáie. ¹⁷ Asa wà m̄e:

Nȳo de sa'ona ũ ḡoo pii
lán M̄ekizεδεwae.‡

¹⁸ M̄aa wà yá káau b̄adè, ké a gb̄āao mé a ku a kee léio. ¹⁹ Asa M̄oizi ikoyā i to gb̄ēe ḡo wásawasao. Ǿ wà suabayā p̄o de a káaula zeb̄ow̄ēe wà s̄ò Luazi.

²⁰ Bee gb̄ea Lua i bee ke legb̄ēsaio. Gb̄é̄ k̄inio ḡo sa'onao ũ legb̄ēsaie, ²¹ āma Yesu ḡo sa'ona ũ ní legb̄ēaoe, asa wà m̄e:

Dii legb̄ē, a lelileo,

à m̄e nȳo de sa'ona ũ ḡoo pii.§

²² Beewa Yesu kp̄égaaus̄iw̄ēe ké Lua bàa kua ní gb̄é̄o tia maa de a káaua. ²³ Bee gb̄ea sa'onao dasi yāa, ké ga lí to aao kú ní z̄i guu ḡoo pii yá. ²⁴ Ama lá Yesu ò ku ḡoo pii, aà sa'onke ḡēblea v̄io. ²⁵ A yáí tò a f̄o gb̄é̄

‡ 7:17 Sou 110.4 § 7:21 Sou 110.4

pó aai s̄ Luazi ní a gbãaoɔ suaba wásawasa, asa ìo ku gɔɔpiiε, ìo kulekené Luaε.

²⁶ Sa'onkia bee taa mé k̄s̄iwanɔ. Aa kua adoaε. A yāvai ge gbāsi v̄io. Lua aà k̄ε duunkenaɔwa, à aà s̄ε musumusu e a k̄ii. ²⁷ Aa bàa kú ní sa'oa lá gu lé d̄o lán sa'onkia k̄iniɔwao. Gb̄épiɔ ì sa'o nízia duuna yái ní gb̄éɔ p̄oɔ.* Aàpi s̄ a k̄ε ḡen doe, ké à azia kpà. ²⁸ M̄oizi ikoyā ì gb̄éɔ kpa sa'onkiaɔ ù an gb̄aasaikε guue, āma ké Lua legb̄è ikoyāpi dilea gb̄ea, s̄ à a Né pó ḡò wásawasa e gɔɔpii kpà.

8

Yesu mé wá Sa'onkia ù

¹ Yá pó wáε o min ke: Wá sa'onkia bee taa ví z̄ōlea báawa musu Lua Z̄ōde ɔplai.* ² I z̄ike luakukii zw̄aakpe síana pó Dii d̄ou, i ke pó pó gb̄enazinaɔ d̄ò no. ³ Lá m̄oa ní gbaɔ ní sa'oa yái w̄i sa'onkia píi kpái, a maa aàpi aàɔ pó ví à kpa s̄ε. ⁴ Tó a ku d̄úniau, àɔ de sa'ona ùo, asa sa'ona pó aai mó ní gbaɔ lá ikoyā dilewaɔ ku kò. ⁵ Z̄i pó aale keá pó pó kú musu taaε, a z̄oz̄onaε. A yái tò, ké M̄oizi ye zw̄aakpe d̄o, Lua d̄è aà pó pó a a taa k̄èè gb̄ε musu ke màa píi.† ⁶ Yesuá Lua bàakuawanɔ k̄ōε. Lá Lua bàakuawanɔpi gbia de aà bàa kua ní gb̄éɔ káaui, z̄i pó wa dàè gbia de sa'onkiapiɔ p̄a. Lua bàakuawanɔpi legb̄ea de a zia lo. ⁷ Tó Luabaakuar̄nɔ káaupi papaa yāaε, a plaade a zekεo. ⁸ Ké Dii Isailio tàae è, à mè:
A gɔɔ lé mó ké má yá dafu dile

* **7:27** Lev 9.7 * **8:1** Z̄in 2.32-33 † **8:5** B̄oa 25.40

ma bàa kua ní Isailio ní Yudaᵋ musu.

⁹ Aᵋ de lán yá pᵋ má dīle an deziᵋne
gᵋᵋ pᵋ ma ní kú ní ᵋwa ma ní bóle Egipiwaᵋ.

Asa aai ze ní yá pᵋ má dīlenéᵋᵋ,
ᵋ ma ní tó we.

¹⁰ Ma bàa kua ní Isailio gᵋᵋ beᵋᵋ gbea yán ke:
Má a ikoyāᵋ dané ní nᵋse guu,
má ké ní sᵋwa.

Máᵋ de ní Lua ũ,
aaiᵋ de ma gbᵋᵋ ũ.

¹¹ An gbᵋe a yādada a deᵋᵋᵋ,
an gbᵋe a ma dᵋa da a gbᵋᵋᵋ,
asa ampīi aᵋᵋ ma dᵋe,
néfēnen gbᵋzᵋᵋ píi.

¹² Má sùuukerínᵋ ní ní tàaeᵋ,
má ní duuna yāda lo.‡

¹³ Ké Lua yá dafupi ò, à a káau zibòe. Pᵋ pᵋ zikù a í
kòle, a kpaa gui zāᵋ.

9

Luabaakuarínᵋ káau sa'oa

¹ Luabaakuarínᵋ káau yādileᵋᵋ ví aà sísia ní aà
sísikīi pᵋ kú tᵋᵋleᵋ yá musu. ² Filia ní táabūnu
pᵋ wī kàa kálēwà Luaᵋᵋ* ku kpele pᵋ wī me gu
pᵋ a kua adoau. ³ Kpea pᵋ wī me luakukīpi ku
zwāa plaade kpe.† ⁴ A guu tulaletikateakīi‡ pᵋ wa
pī ní vuaᵋ kuu ní Luabaakuarínᵋ kpagolo pᵋ vua
kúlewà búlubuluo.§ Vua lo pᵋ mana ku a guu ku
kpagolopi guu* ní Aalona go pᵋ labò† ní Lua yādileᵋᵋ

‡ **8:12** Zel 31.31-34 * **9:2** Bᵋa 25.33-40 † **9:3** Bᵋa 26.33 ‡ **9:4**
Bᵋa 30.1-6 § **9:4** Bᵋa 25.10-16 * **9:4** Bᵋa 16.33 † **9:4** Nao
17.18-20

gbè pèpèe.‡ 5 Kpagolopi musu malaika gàsiade gawideo kua duunkēmaklia. § Pópio bɔɔlekɛa dodo gɔɔn lao.

6 An kálea màa guu, sa'onao Ìb gē a kpɛɛɛ m̀òòm̀òò ní sa'ozí kɛi.* 7 Sa'onkia mé Ì gē a kpɛa wè do gēn do, mé Ìli gē ausaio.† I aupi fáfã azia duuna yáí ní a gbéó pò pò aa kè d̄saike guuo. 8 Lua Nisina lé ɔɔwēe gɔɔ pò kpépi kpɛɛɛ yá kú, luakukii zé wēao. 9 Bee lé yálɛɛũwēe ní tia yáo à mè, pò pò wí Lua gbaó ní sa'obɔ pò wí kpaó lí f̄s ní n̄̀sɛ dànɛ dou wásawasao. 10 Yá beeɔá mɛkaa yáɛ. Pɔblea ní imiao ní gbábɔa bui dasio yáɛ. Wa díle e zé dafu gɔɔ àò kaɛ.

11 Ǿ Kilisi m̀ò yāmaa pò kà tia sa'onkia ũ. A v̄i zwāakpɛ pò z̄ɔɔ mé a wásawasa de a káaua kpɛɛɛa. Gbēnazina mé i d̄ɔɔ, d̄úniaɛ bee pò no. 12 I gē luakukii ní ble ge zu auoo, à gē ní azia auo gēn doɛ, à gbéó b̀òò e gɔɔpii. 13 Lá wí ble ní zuswanao au‡ ní zununu túfuo§ fá gbé pò gbálɛɔwa wà gbábɔné, 14 wa Kilisi pò o be? A azia kpà Luawa s̄asai ní Nisina pò Ì ku gɔɔpii gbāao. Aà au Ì wá s̄ pípiwēe yá gianaɔ làasoo musu, ké wà z̄ike Lua b̄éɛɛ.

Luabaakuar̄nɔ gbɛzã sa'oa

15 Ayāmeto Kilisiá Lua bàa kua ní gbéó gbɛzã kóɔɛ, ké gbé pò Lua ní sisiɔ àizãna pò à a legbè e yáí. A gà ké à ní bo, i tàae pò aa kè Luabaakuar̄nɔ káau yá musuɔ kémá. 16 Tó wa ye z̄ike legbe pò gbé dilewa, sema wà d̄s ké ade ku l̄o, 17 asa ga

‡ 9:4 Iko 10.3-5 § 9:5 Bɔa 25.18-22 * 9:6 Nao 18.2-6 † 9:7 Lev 16.2-34 ‡ 9:13 Lev 16.15-16 § 9:13 Nao 19.9, 17-19

gb̄ea ñ legbe ìo gb̄aa vi. Tó legbedilena b̄éé, legbe ìo gb̄aao. ¹⁸ Aȳameto wà yá pó Lua d̄ilené káaupi sakè ní auo. ¹⁹ Ké M̄oizi ikoyā pó Lua d̄ileo ò gb̄épii wáa, à sākā t̄ea ní ése úao se z̄ō ḡaaena ní blesanao au yāalea ní íowa, a f̄à M̄oizi ikoyāwa ní gb̄ēnazinao píi ²⁰ à mè bee mé Luabaakuar̄no yá sa'o'au ũ.*
²¹ M̄a M̄oizi au f̄à zw̄àakpewa ní sa'o z̄ik̄eb̄o píi.†
²² Ikoyā guu au mé ì gb̄āb̄o pó daside píie. Aub̄lesai duunak̄ēamá kuo.‡

Kilisi duuna mid̄ea azia kpaa sa'ob̄o ũ guu

²³ Lá à k̄ū wà gb̄āb̄o pó pó kú luabe taapīone beewa, sa'ob̄o pó a maa de beea k̄ōsi ní luabe p̄ópīe.
²⁴ Asa Kilisi i ḡē luakuk̄ii taa pó gb̄ēnazina d̄uo, à ḡē a s̄ianau luab̄ee, ké à̄o ku tia wá Zenn̄ode ũ Lua k̄iie.
²⁵ Sa'onkia ì ḡē luakuk̄ii ní p̄otuo auo w̄ē ní w̄ēoe, āma Kilisi i ḡē azia kpaa m̄ōm̄o yáio. ²⁶ Tó beewa, d̄ō à̄e taasike m̄ōm̄o za d̄úniakaleḡo. S̄iana guu à m̄ō ḡēn doe ḡo pó d̄únia kà a k̄ák̄ii, à azia kpà sa'ob̄o ũ à duuna m̄id̄eò. ²⁷ Lá Lua d̄ile gb̄ēnazina lí ga ḡēn do, i gbasa yákpalekeaàn̄o, ²⁸ m̄a Kilisi azia kpà ḡēn do, à dasi duuna d̄i a miwa.§ A ea m̄o a ḡēn plaadei, i ke duuna yán lo, ké à gb̄é pó an w̄é d̄azio suaba yáie.

10

¹ M̄oizi ikoyāá yāmaa pó lé mó nisinae, i ke yápie súsu. A yáí tò sa doūpi oa m̄ōm̄o w̄ē ní w̄ēo lí f̄ō gb̄é pó lé s̄ō Luazio ḡō wásawasa bauo. ² Tó sa

* **9:20** B̄oa 24.6-8 † **9:21** Lev 8.15 ‡ **9:22** Lev 17.11 § **9:28** Isa 53.12

bee oa gbābò lousisinaone gẽn do e gɔɔpiiε, dõ an
nòse dàdoũ, aa a oa tò. ³ Siana guu sa'oapi mé Ìò
gbéó duuna yá dónigu wẽ ní wẽo. ⁴ Asa zuswana ní
blesanao au lí f̃ duunakè má bauo. ⁵ A yáí tò, ké
Kilisi lé mó dúnia guu, a ò Luaε:

N ye sa'oa ge gbaio,

õ n me dòmεε.

⁶ Sa pò wĩ a pò káteu à tékũ

ní sa pò wĩ o duuna yá musuo lí kánguo.

⁷ Ǿ ma mè, má ké!

Lua, ma mo n pœã keie,

lá wa kè Mɔizi ikoyáu ma yá musuwa.*

⁸ A ò gĩa, sa'oa ní gbao ní sa pò wĩ a pò káteu à tékũo ní
sa pò wĩ o duuna yá musuo lí ká Luaguo, a yeio, baa
ké ikoyá mé díle. ⁹ Ǿ à gbàsa mè, á ké, a mo aà pœã
keie. Màa à a káau bādè a plaade dilea yáí. ¹⁰ Lua
pœãpi kea guu Yesu Kilisi azia kpà sa'obo ù gẽn do,
a tò wá kua adoa Lua gbéó ù.

¹¹ Gɔɔpii sa'onao Ìò kú ní zĩ guue, aao sa doũ pò lí
f̃ duunakè má bauo o mòmoo.† ¹² Kilisi s̃õ à sa'ò
duuna yá musu gẽn doε e gɔɔpii, õ à gè z̃õle Lua
ɔplai. ¹³ Za gɔɔ bee àle dá we e Lua à a ibεεo keε
aà gbadibo ù.‡ ¹⁴ Asa sa gẽn do oapi guu, a tò gbé pò
a gbābònécò gè wásawasa e gɔɔpii. ¹⁵ Lua Nisina lé
yápi owẽε lo à mè:

¹⁶ Ma bàakuańo gɔɔ beeo gbεa yán ke:

Má a ikoyá dané ní nòse guu,

má ké ní s̃õwa.§

¹⁷ Ǿ à gbàsa mè:

* **10:7** Sou 40.7-9 † **10:11** Bɔa 29.38 ‡ **10:13** Sou 110.1

§ **10:16** Zel 31.33

Má ní duuna ní ní tàaeo yāda bo.*

¹⁸ Lá à ní duuna kè má, sa'oa ní yáí zeví bo.

S̄a Luazi

¹⁹ A yáí tò ma gbé̄o, ní Yesu au gbāao wá gēa luakuk̄i zé ví ní s̄o dil̄ea. ²⁰ A wēni zé dafu p̄o Lua kpé zwāa baa ví b̄owēe a me guu. ²¹ Lá wá sa'on z̄o ví Lua uakūna ū, ²² wà s̄o Luazi ní n̄sem̄endoo ní aà náaik̄ea seasaio ní s̄o p̄o wa p̄ipi wà làasoo v̄ai b̄uo ní me p̄o wà a zu'ò ní í wásawasaoo.† ²³ Wà zia'ea yá p̄o wa zeò k̄ua s̄odeedeesai, asa Lua a legbè, mé náaidee. ²⁴ Wà laaid̄ok̄wa, wí tékpak̄ou yeak̄i ní maak̄eao yá musu. ²⁵ Wásu p̄ak̄pa wá k̄k̄aaak̄eai lá gbē̄o í k̄ewao. Wà ledak̄wa, at̄esa lá á è Dii m̄oḡo lé k̄aik̄u.

²⁶ Tó wa síana mà mé wá d̄ò, tó wa gi lé duunake, sa'oe ku à duunak̄ewá bo. ²⁷ P̄o p̄o ḡòwēe mé de yákpale ní s̄ok̄enguo ní té gbāa p̄o a Lua ibēo kaaleo d̄aa ū.‡ ²⁸ Wí gbé̄ p̄o ḡi M̄oizi ikoyā dai de aà wegwasai gb̄ēon pla ge āā seeladeke musu. § ²⁹ Tó gbé̄ ̄z̄ò Lua Néwa mé à Luabaakuar̄ino au* p̄o gbāb̄de gwà foooū, mé à Nis̄in gb̄ek̄eken̄ede s̄òs̄ò, àò d̄ò ké wa ìadawà z̄o de beea maamaa. ³⁰ Asa wá yá̄bee'ona d̄ò à mè, áme á t̄osimá, áme á fiaboné. Wa ò lo, Dii a yákpaleke ní a gbē̄o.† ³¹ Lél̄e daa Lua b̄é̄e ouá yāp̄as̄īe.

³² A làasooke á kua yāawa. A wék̄ea gb̄ea a taasi f̄ò á d̄ēe z̄o kaa guu. ³³ Z̄iēo wí á s̄òs̄ò, wí á wetā

* **10:17** Zel 31.34 † **10:22** Lev 8.30, Eze 36.25 ‡ **10:27** Isa 26.11
§ **10:28** Iko 19.15 * **10:29** B̄oa 24.8 † **10:30** Iko 32.35-36

aà náaikesaio. Sema gbé pò lé s̄aàzi si ké a ku, mé ì flabo a kíi wèelenaᵋᵋ.

⁷ Ké Lua l̄edà N̄oewa yá pò wi e yāao musu, ᵋ à Lua náaikè à aà yāmà, à gó'ilenà kè à a uadeᵋ m̄siò. § Aà luanaaik̄ea mé tò yá z̄òle dúniawa, mé Lua tò yá b̄aàᵋ na a náai pò a kèpi yáí.

⁸ Ké Lua Ablahaũ sisi aà gé bùsu pò á kpawà aàᵋ ví guu,* ᵋ Ablahaũ Lua náaikè à Lua yápi sí. Ké à b̄ò be, a gu pò àle géupi d̄ᵋ zio. ⁹ A Lua náaikè, ᵋ à bekpà bùsu pò Lua a legb̄èpiu nibo ũ† zwàakp̄ede ũ. Maa Izaaki ní Yakᵋbuo l̄o, asa Lua legb̄èapi ḡò ní pò ũe. ¹⁰ Asa wéle pò Lua de a k̄una ũ a kalena ũ l̄o zed̄oᵋ ᵋ Ablahaũ wé d̄oi.

¹¹ Sala luanaaik̄ea mé tò a è n̄osi,‡ baa ké fiie mé à zikù, asa a d̄ᵋ Lua pò legb̄èpi náai ví. ¹² Baa ké à zikù, ḡᵋ m̄endopi buikè dasi lán saanaᵋ ge ísiale ũf̄aawa, wa f̄ᵋ d̄oᵋ. §

¹³ Gb̄épiᵋ ḡaga píi ní luanaaik̄ea guu pò pò à a legb̄ènéᵋ esai. Aa è k̄aaa aa gb̄aakp̄ai. Aa mè nibo b̄òm̄ᵋᵋ ní ũ t̄òle la.* ¹⁴ Gb̄é pò lé o m̄aaᵋ lé ol̄w̄éé w̄ale ní de be nidee. ¹⁵ Tó bùsu pò aa b̄òu bee aale ke, d̄ᵋ aa z̄e'è aa èa tà we. ¹⁶ S̄iana guu aale bùsu pò a maa de beea ya luabee. A yáí tò, tó wà mè Lua de ní Lua ũ, ìli ke Luapie wí ũo, asa à wéle k̄èkené.

¹⁷⁻¹⁸ Ké Lua Ablahaũ lè a gwà, ᵋ Ablahaũ Lua náaikè à Izaaki kpà sa'ob̄o ũ.† Lua legb̄èè yāa à mè Izaaki kíi aà bui a b̄ou.‡ N̄ beeo à zè ní a né

§ 11:7 Daa 6.13-22 * 11:8 Daa 12.1-5 † 11:9 Daa 13.18

‡ 11:11 Daa 18.11-14, 21.2 § 11:12 Daa 15.5, 22.17, 32.13

* 11:13 Daa 23.4, Sou 39.13 † 11:17-18 Daa 22.1-14 ‡ 11:17-18

Daa 21.12

gbè'è, aa nòomusuo lé nàaa, § 34 aa té pāsì dè,* aa bò fēnda lézi, aa gbāa'è ní yèesaikε guu, aa pāsìkù zì guu, aa buipāle zīgō yà, 35 aa nōε né γεο vù aa kpàmá.† Wà ìakpà ní gbēεzi, ã aa gĩ bokii wεεlei, ké aa vu, aai bō maa yáí. 36 Wà ní gbēε kè póppō wà ní gbé ní flaalao. Wà mōkà ní gbēεwa wà ní ká kpéu.‡ 37 Wà ní papa ní gbεo wà ní dεdε, wà ní zōε pla ní siio, wà ní dεdε ní fēndao. Aa bèβε sā baa ní blè báao daa. Aa gō gii, wà ní wetà wà ìadámá. 38 Dúnia i ká ní ũo. Aa ìaaliaa sēu ní gbèsiisio musuo, aa ku gbè'εo ní tōō guu. 39 Baa ké Lua gbépio sáaukpà nípii a náai pó aa kè yáí, aai pó pó à a lεgbènε eo, 40 ké aasu gō wásawasa wá saio yáí. Lua dōaa ðile wà yá pó a maa dε ní póa εε.

12

Lua a gbéto totoa

1 Ayāmeto wápio sō, lá seeladeo gupàwázi dasi maa, wà okpa pó pó ì kpáwēzi ní duuna pó ì kpàlikpawēε àannōo píi, wí bakpaai pó Lua ðilewēε kε ní menao. 2 Wà wépe Yesuwa. Ōme bō ní wá lua-naaikεa zéo mé à bōlei. A gaa líwa fō, i a wíyā dao pōna pó dileae ea yáí, ã à gè zōle báawa Lua oplaai. 3 A làasooke aà yáwa, lá à menakè ní duunkena pó ìbele bee taa sēanōō, ké ásu kpasa á kúsu kwéo yáí. 4 Asa á dēεkaa ní duunao guu, i ze gi e a ge gaō yāao. 5 Nōse níniyā pó wa óé lá á dε néo ũwae bee sáágu yà? Wà mè:

§ 11:33 Dan 6.1-27 * 11:34 Dan 3.1-30 † 11:35 1Kia 17.17-24, 2Kia 4.25-37 ‡ 11:36 1Kia 22.26-27, Zel 20.2, 37.15-16, 38.6

Ma né, tó Dii lé n toto,
 nsu dile pão.
 Tó àle n gba laai,
 nsu to n ká gao.

⁶ Asa gbé pò Dii yei ò ì toto,
 ì gbé pò a sǐ a né ù swágaga.*

⁷ A ìadama dile totoa ù. Lua mé lé bee kéé, ké á de àà
 néo ù yáí. Néé ku àà mae gǐ àà totoa? ⁸ Tó i á toto
 lá a né kǐniowao, á de àà néo ùo, gǐnasooeoo á ù.

⁹ Wá dúnia la maeo ví aa wá toto, ò wa ní yāmà. Lá
 maae, wà misiile wá Mae pò kú musue de beea, wíw
 ku. ¹⁰ Wá maeo wá toto goopla pò ù an òno léu. Lua
 ì wá toto wá káfia yáie, ké wá kua e ào adoa láawa.

¹¹ Totoae lío pona ví a gooo, pòsia bàasio, áma gbé pò
 totoapi ní kekeo ì a gbe'e zǎ boa maa ní nòsedaadoo ù.

¹² Ayāmeto à á o pò gò dǎzió ní á gbá pò gò tèeoo
 gba gbāa,† ¹³ í zése súsu,‡ ké á gbé pò lé tǔoo su
 pǎaleo, aai e gǔ ní aafiao.

¹⁴ A wèele ào na ní gbépiio, á kua io adoa, asa tó
 gbé kua adoa, a Dii eo. ¹⁵ A laaika á gbēe su kua
 Lua gbēkekeanéwa àà gǔ á guu kona ù, § í ìada gbé
 dasiowa à ní òokpao. ¹⁶ A gbēe su ào de gbāsíkēna ù
 ge luayādansai ù lán Esauwao. A a yoakeze yia ble
 gēn do blea yáí.* ¹⁷ A dǔ ké à sa'ole wèele a maewa
 gbēzā, ò Lua gǐè. Baa ké a wèele ní wé'io, i ze'e à yá pò
 á kè líleo.†

Luabaakuarĩo kǎau ní a gbēzāo

* **12:6** Yaa 3.11-12 † **12:12** Isa 35.3 ‡ **12:13** Yaa 4.26 § **12:15**
 Iko 29.18 * **12:16** Daa 25.29-34 † **12:17** Daa 27.30-40

18 I s̄ Sinai gbèsisí pó wa f̄ okāwàzio. Alé tékū, a gusia v̄í n̄ guduuduuo n̄ zàao‡ 19 n̄ k̄āae'oo n̄ Lua b̄o gbāao. Ké Isailio b̄opi mà, aa awakpàè aa mè, asu yāe oné b̄o, 20 asa aa yá pó a d̄ilenéè bee f̄o à mè: Baa p̄otuo k̄à gbèsis̄ipiwa, wà pápa n̄ gb̄eo wà d̄e. § 21 Lua pilaapiá v̄ia yáe maamaa e M̄oizi mè v̄ia a k̄ū, ále lualua.*

22 A s̄ Siona gbèsis̄ii n̄ Lua b̄éè w̄éle Yelusaleū pó kú musuo n̄ a malaika dasidasi pó k̄āaaa weo 23 n̄ Lua n̄eḡe s̄éia pó an tó k̄ēa weo n̄ Lua pó d̄e gb̄épii yákpalekena ūo n̄ gb̄ēmaa pó aa ḡò wásawasa gyaadeo 24 n̄ Yesu pó d̄e Luabaakuar̄no gb̄ezā k̄o ūo n̄ aà au f̄áfāa† pó lé yá gb̄ia o d̄e Abeli‡ p̄ao.

25 A laaika, ásu gí yápi maio. Lá gb̄é pó aa ḡi Lua ledama mai t̄oole lapio i b̄oo, wápio s̄, lá Lua lé ledawá kua za musu, § tó wa b̄o aà k̄pe, wa wá pó o be? 26 Aà b̄o t̄oole lualua yāa, ã à legb̄è à mè á gu lualua ḡēn do b̄, i ke t̄oole ado no, n̄ musuo e sa.* 27 Ké à mè ḡēn do b̄, bee lé ow̄eè Lua p̄okea pó a lualuapio ḡēzeae, ké pó pó lí luaoo e ḡo. 28 A yáí tò, lá wále kpala pó lí deeo ble, wà Lua s̄aukpa, w̄io kúléè lá a yeiwa, w̄io misiileè v̄iak̄eàè guu. 29 Asa wá Luaá té pó i k̄úmáe.†

13

Ledaamá

‡ 12:18 B̄oa 19.16-19, 20.18-19 § 12:20 B̄oa 19.12-13 * 12:21 Iko 9.19 † 12:24 Mat 26.28 ‡ 12:24 Daa 4.10 § 12:25 B̄oa 20.22 * 12:26 Age 2.6 † 12:29 Iko 4.24

1 A wetã àò gběke ví ní k̄o. 2 A laaidò niboyaaekeawa, asa beewa gběeò malaikao ðile d̄osai.* 3 A to gbě́ pò wà ní ká kpéuò yá d̄águ lá á kún̄nò kpéuwa, ní gbě́ pò wàl̄e ìadamáò lá áme wàl̄e ìadawáwa. 4 Baade lí ḡe ní a n̄o kua ní k̄o yāda gbia. Ḡe ní a nao su ní wúlek̄i gbāleo, asa Lua a yákpaleke ní káaluao ní gbāsik̄enaœ. 5 Yea ðai su d̄aaéò. A ze ní pò pò á v̄io, asa Lua m̄e:

Má n tó weo,
má p̄kpanzi bauo.†

6 A yáí tò, wi s̄dile wà me:
Dii mé ma M̄isina ũ,
v̄ia a ma k̄uò.
Bó gbēnazina a f̄o kem̄ei?‡

Sasi'ana'oa

7 A tó á d̄aana pò aa Lua yā'òéò yá d̄águ. A ní kua tàasika e a léwa, í Lua náaike lán̄wa. 8 Yesu Kilisi doū gia ní gbāo e ḡopii. 9 Asu to wà á sásā ní yákanla dasi daanéò. A maa wá s̄ gbāa'e Lua gběke guue, i ke sa'oble pò lí àie ke gbě́ pò z̄eò̄neò no. 10 Zwàakpe sa'onao ze v̄i aa sa'ok̄i pò wá v̄i ble bleo. 11 Sa'onkia ì ḡe luakuk̄i ní p̄otuo auo duunak̄ēama yáí, ð w̄i a ge tékū b̄oò kpe. § 12 Ayāmeto Yesu gá wén̄kpe s̄, à gbāb̄ò gb̄é̄ne ní azia auo. 13 Wà b̄o wá gé aà k̄i b̄oò kpe, wí i wá k̄uaàn̄o s̄. 14 Asa wá w̄éle pò ìò ku v̄i lao, w̄éle pò lé mó ð wá wé d̄oi. 15 Ayāmeto wàò Lua sáaukpa láasai ní Yesu gbāao wá sa'oa ũ. Gba pò aà s̄isinaò ì m̄òn̄ we. 16 A laaidò maakea ní gběkekeak̄ōeowa. Sa bee taa oa mé ì ka Luagu. 17 A

* 13:2 Daa 18.1-8, 19.1-3 † 13:5 Iko 31.6, 8, Yoz 1.5 ‡ 13:6 Soū 118.6 § 13:11 Lev 16.27

á d̄aanao yāma, í misiilené, ké aa e z̄ike ní p̄ona, asa aa de gbé p̄o aa ní z̄i yá séle siu Luaeo ũe. Tó aale z̄ike ní lésuuo, a àikeéo.

Lezaama

¹⁸ A wabikew̄e. Yāe lé wá s̄o v̄io, wi w̄eεε w̄aó kú wá d̄oowa yápii guue. ¹⁹ Má gbèawá, à wabikemeεε, at̄esa mà e suwá kpakpa.

²⁰ Lua aafiade p̄o wá Dii Yesu b̄o gau Sādānki ũ a bàakuawano ḡoɔpii au sabai, ²¹ aà á keke ní maa píio, ké à a p̄eā ke, i yá p̄o k̄aagu ke wá guu ní Yesu Kilisi gbāao. Ōme gawi v̄i ḡoɔpii, āmi.

²² Ma gbéó, ma wabikèwá, ào ledama yápi k̄ua ní menao, asa lá p̄o má k̄èé bílao. ²³ Aó d̄o ké wá wá gbēdo Timotee gbàe. Tó à kà la tia, wá mó á gwai sānu. ²⁴ A f̄okpa á d̄aanaowa píi ní Lua gbéó píi. Itali bùsudeo f̄okpàwá. ²⁵ Lua gbēkekeé ápii.

Bibeli Luayátaalá **The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin and Nigeria**

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9